

OPPSUMMERING

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering danner grunnlag for kontrollutvalgets arbeid med *plan for forvaltningsrevisjon* og *plan for eierskapskontroll*. Revisors vurderinger er kategorisert i fargene rød og gul. Rød kategori er områder som revisor vurderer å ha høy risiko og vesentlighet, mens gul kategori er vurdert som middels risiko. Områder som er vurdert som mindre vesentlig risiko, er ikke tatt inn i denne rapporten.

Tabellen under oppsummerer revisors risikovurderinger for Selbu kommune.

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Arbeidsgiverpolitikk og ledelse	ROS og beredskap
Informasjonssikkerhet	Internkontroll – system og implementering
Helse, miljø og sikkerhet	Kommunesamarbeid
Skolemiljø	Økonomisk bærekraft
Tverrfaglig samarbeid og barn med særlige behov	Budsjettering og tertialrapportering
Demens- og eldreomsorg	Ivaretagelse av flyktninger
Helseplattformen	Bruk av tvang
Klima og miljø	Planarbeid
Vedlikeholdsetterslep	Brann og redning
	Næring, skog- og landbruk
	Generell eierskapskontroll og eierskapsmelding
	Sentrale tjenester levert av eide selskaper
	Selbu energiverk AS
	Interkommunalt arkiv Trøndelag IKS
	Midt-Norge 110-sentral IKS

1 INNLEDNING

Kontrollutvalget i Selbu kommune skal utarbeide en *plan for forvaltningsrevisjon* (kommunelovens § 23-3 andre ledd) og en *plan for eierskapskontroll* (kommunelovens § 23-4 andre ledd). Revisors risiko- og vesentlighetsanalyse er et innspill til kontrollutvalgets arbeid med disse planene, og en invitasjon til en dialog om risikoområder i kommunen. Den bør suppleres med vurderinger fra kommuneorganisasjonen og kontrollutvalget selv.

Denne risiko- og vesentlighetsvurderingen er sett fra revisors perspektiv og andre kan ha andre vurderinger basert på sin kunnskap om kommunen. Vurderingen av risiko er basert på sannsynlighet for at noe inntreffer og mulig konsekvens, og disse er påpekt kort i teksten.

Det er lagt vekt på å framstille risikovurderingene på en enkel måte, og risikoer som revisor har vurdert som mindre vesentlig er ikke tatt med.

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering er basert på erfaringer fra revisjonsarbeidet i Selbu kommune, data fra eksterne kilder og årlige kontaktmøter med kommunen.

Rapporten er delt inn i seks områder. Disse er:

- Kommuneorganisasjon
- Økonomi
- Oppvekst
- Velferd, helse og omsorg
- Teknisk
- Eierstyring

2 KOMMUNEORGANISASJONEN

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Arbeidsgiverpolitikk og ledelse	ROS og beredskap
Informasjonssikkerhet	Internkontroll – system og implementering
Helse, miljø og sikkerhet	Kommunesamarbeid

Arbeidsgiverpolitikk og ledelse

Selbu kommune har de samme utfordringene knyttet til rekruttering som de fleste andre kommuner. Generelt er det en kamp om arbeidskrafta, og også Selbu kommune kan oppleve utfordringer med å rekruttere nok og rett kompetanse. En konsekvens av rekrutteringsutfordringene er at kommunen ikke klarer å rekruttere kompetanse som kommunen er pålagt å ha og mangler kompetanse og kapasitet til å få utført nødvendige tjenester. Turnover og vakanse i viktige stillinger skjer med jevne mellomrom og kan gi konsekvenser i form av manglende kontinuitet og at taus kunnskap i organisasjonen forsvinner.

Informasjonssikkerhet

Sannsynligheten for ondsinnede handlinger mot IKT-systemer er økende i samfunnet. Kommunene er komplekse organisasjoner som er avhengig av IKT på de fleste områder. Hvis IKT-systemet rammes av en hendelse som setter det ut av funksjon, er konsekvensen at kommunens virksomhet blir skadelidende på ulike måter. Økende grad av digitalisering gir effektive løsninger, men det er sannsynlig at bevisstheten omkring IKT-sikkerhet ikke er til stede i hele organisasjonen, med eksempelvis den konsekvens at uvedkommende får tilgang til kommunens data. IKT-sikkerhet er også relatert til personvernforordningen og håndtering av personopplysninger, eksempelvis med den konsekvens at personopplysninger kommer på avveie.

Selbu kommune er en del av Værnesregionen IT som er et samarbeid mellom fem kommuner. Kommunen har uansett et selvstendig og overordnet ansvar for informasjonssikkerhet i kommunen, og revisor har ikke registrert at kommunen har eget sikkerhetsutvalg. På tross av økt sikkerhet i et samarbeid, vil dette være et område der det alltid vil være risiko for uønskede hendelser.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Sykefravær er en risiko i kommunen. Sykefraværet har en kostnad, og den konsekvens at tjenestene ikke blir bemannet med riktig og tilstrekkelig kompetanse. Sykefraværet kan påvirke kontinuitet og effektivitet, og være en belastning for brukere og kollegaer. Det kan medføre at det ikke er nok personell i skolen til å gi spesialundervisning, at saksbehandling blir forsinket og at andre ansatte må jobbe overtid med den belastningen det kan medføre. Økt risiko for vold i både oppvekst- og helsesektoren er et aktuelt tema innenfor området helse-, miljø og sikkerhet. Årsrapporten for 2023 viser at sykefraværet samlet sett er på 9,1 % for året. Sektor helse og sosial har et sykefravær på 12,2 %, og bidrar til relativt høye tall. Gjennomsnittlig sykefravær i kommunesektoren er 7,7 % i 2023 (KS¹).

ROS og beredskap

Formålet med sivilbeskyttelsesloven er å beskytte liv, helse, miljø, materielle verdier og kritisk infrastruktur. Sivilbeskyttelsesloven § 14 krever at kommunen skal utarbeide en helhetlig ROS (risiko- og sårbarhetsanalyse) og § 15 sier at det skal utarbeides en beredskapsplan basert på ROS. Kommunen står overfor ulike potensielle utfordringer og hendelser, som det bør tas høyde for i ROS. Det er et krav at beredskapsplanen skal være oppdatert og revideres minimum en gang per år, samt at kommunen skal sørge for at planen jevnlig blir øvet. Loven stiller også krav til beredskapsplanens innhold, blant annet kriseledelse og varslingslister. Ulike utfordringer og hendelser vil også oppstå i framtida. ROS og beredskapsarbeidet er et tiltak for å redusere mulige konsekvenser av hendelser.

Statsforvalteres kommunebilder for 2020 viser at Selbu kommune jobber bra med samfunnssikkerhet og beredskap og har oppdatert planverk, selv om det er noen mangler. Kommunen har svart på DSB sin kommuneundersøkelse om kommunal beredskap i 2023. Her kommer det fram at den overordnede ROS-analysen er fra 2019. Overordnet beredskapsplan er sist revidert i 2022.

Internkontroll – system og implementering

Formålet med kravet om internkontroll i kommuneloven § 25-1 er å forebygge og hindre regelverksbrudd, og sikre at slike brudd blir oppdaget og korrigert. Dette krever at kommunedirektøren har et system for internkontroll, som sikrer at tjenestene rapporterer om de faktiske forhold i sektoren og jevnlig evaluerer og korrigerer egen praksis. Revisor erfarer

---

¹ [Økende sykefravær i 2023 - KS](#)

at flere kommuner ikke har et godt internkontrollsystem, noe som øker sannsynligheten for hendelser med alvorlige konsekvenser for både tjenestemottakerne og kommunen. Bevissthet og kultur rundt melding og oppfølging av avvik som grunnlag for læring og forbedring er sentralt i et internkontrollsystem.

Revisor er kjent med at kommunen har innført et «kvalitetsutvalg» på overordnet nivå. Kommunedirektørens ledergruppe er med i utvalget. Det skal være kvartalsvise møter. Målet er å øke kompetansen i hele organisasjonen, og det er ansett som viktig at lederne får kunnskap og opplæring først.

Kommunesamarbeid

Kommunelovens § 19 gir bestemmelser for kommunalt oppgavefelleskap (KO), som fra 2024 kan være et alternativ til tidligere § 27-samarbeid. Kommunale oppgavefelleskap er lite lovregulert, noe som gjør at de enkelte samarbeidene selv må klare å identifisere de forholdene som er viktig å avklare ved etablering. Det er derfor en sannsynlighet for at organisatoriske løsninger som blir valgt i denne overgangen ikke blir hensiktsmessig og gir utilsiktede virkninger. Konsekvensen av organisatoriske endringer i kommunesamarbeid kan være at ansvaret for tjenester blir uklart, det kan være uklart hvordan samarbeidet styres og hvordan den økonomiske fordelingen mellom kommunene blir i praksis. En annen konsekvens er at avstanden til tjenesten kan øke og at kommunen ikke får tilstrekkelig kunnskap om tjenestene til å vurdere om de er tilstrekkelige. Tjenestene kan også utvikle seg i en retning som den enkelte samarbeidskommune ikke ønsker eller er tjent med. Dette gjelder for øvrig også for vertskommuner og samarbeidskommuner som er regulert i kommuneloven § 20. Det blir laget samarbeidsavtaler, men det er en risiko for at avtalene ikke er gode nok for blant annet å følge opp internkontrollansvaret og om samarbeidet virkelig dekker det behovet som var tenkt.

Nivi Analyse har utarbeidet en oversikt som viser at Selbu kommune har 29 ulike interkommunale samarbeid med ulike samarbeidsmodeller i 2021². I to av disse samarbeidene ivaretar Selbu vertskommunerollen. Selbu kommune samarbeider med Værnesregionen om mange viktige oppgaver både innen tjenesteområdene og intern støtte. Det skal i 2024 gjennomføres en forvaltningsrevisjon i Selbu kommune knyttet til internkontroll ved kommunesamarbeidene i Værnesregionen.

---

² [Notat \(nivianalyse.no\)](https://nivi.no/notat/nivianalyse.no)

3 ØKONOMI

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
	Økonomisk bærekraft
	Budsjettering og tertialrapportering

Økonomisk bærekraft

En bærekraftig økonomi innebærer at kommunen må ha evne til å holde stabil tjenesteproduksjon over tid. Denne evnen kan måles gjennom størrelsen på kommunens netto driftsresultat, lånegjeld og disposisjonsfond. Selbu kommune har høy gjeldsbyrde, og høy netto lånegjeld i prosent av inntekter.

Driftsresultatet viser om kommunen klarer å frigjøre driftsmidler til investeringsformål, og dermed om det er mulig å fornye bygninger og anlegg uten at lånegjelden øker mer enn inntektene. I motsatt fall må en økende andel av inntektene brukes til å betjene gjelden i stedet for å gå til tjenesteyting. Konsekvensene blir dermed selvforsterkende, og før eller siden må kommunen kutte på bevilgninger til tjenesteproduksjon. Samtidig øker risikoen for at økte renteutgifter kan få store økonomiske konsekvenser.

Kommunene er pålagt å fastsette finansielle måltall å styre etter. Risikoen for å komme i et økonomisk uføre kan reduseres ved å fastsette tydelige og konkrete regler for hvordan kommunedirektør og kommunestyre skal forholde seg til de vedtatte måltallene når økonomiplanen skal behandles.

Budsjettering og tertialrapportering

Det kan være risiko forbundet med budsjettering og tertialrapportering. Det er konkrete krav til hvordan budsjettet skal utarbeides. Det gjøres også subjektive vurderinger om måltall og budsjettpremisser, og oppfølgingen av disse som kunne vært bedre omtalt. Det er en sannsynlighet for at måltall og budsjettpremisser er uklare med den konsekvensen at de er vanskelig å styre etter. Presentasjonen av tertialrapportene som styringsverktøy har et forbedringspotensial. Selbu Kommune er kunde hos Framsikt³, og bruker deler av denne løsningen bl.a. for å utarbeide tallmessig grunnlag for budsjett og handlingsplan

---

³ Framsikt er en skybasert løsning for helhetlig virksomhetsstyring.

4 OPPVEKST

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Skolemiljø	Ivaretagelse av flyktninger
Tverrfaglig samarbeid og barn med særlige behov	

Skolemiljø

Resultater fra elevundersøkelsen 2023-24 viser at det kan være utfordringer med trivsel og skolemiljø i skolen i Selbu kommune. Spesielt gjelder dette 10. trinn. Resultatene indikerer at 7. trinn har oppnådd bedre skår enn landsgjennomsnittet på de fleste områder. 10. trinn har derimot opplevd en nedgang fra året før på alle områder, og resultatene ligger lavere enn landsgjennomsnittet på alle områdene. Indeksen for mobbing i Elevundersøkelsen viser betydelig høyere tall i Selbu enn Trøndelag og landet ellers, både for 7. trinn og 10. trinn. Lokalavisa har i løpet av februar 2024 fulgt opp disse resultatene i flere artikler. Bemanningsproblematikk blir også tatt inn i diskusjonene omkring utfordringene.

Tverrfaglig samarbeid og barn med særlige behov

Barn med særlige behov skiller seg fra den ordinære elevmassen ved at de ikke får tilstrekkelig utbytte av den ordinære opplæringen. Det er en generell sannsynlighet i kommunene for at barn med særlige behov ikke fanges opp tidlig nok og får den oppfølgingen de trenger. Manglende oppfølging kan gi konsekvenser for det enkelte barn sin videre utvikling og muligheter videre i livet. Kommunen kan også bli stilt til ansvar for ikke å ha gitt tilstrekkelig opplæring.

Revisor erfarer at flere kommuner har behov for å øke det tverrfaglige samarbeidet rundt barn i kommunen. Dette gjelder i særskilt grad sårbare barn som trenger tjenester fra flere instanser. Tverrfaglig samarbeid er ofte nødvendig, samtidig som det kan øke sannsynligheten for at personvern og taushetsplikt ikke blir ivaretatt. Tydelige retningslinjer og rutiner for ivaretagelse av personvern og taushetsplikt er viktig for å redusere konsekvenser som kan oppstå som følge av tverrfaglig samarbeid. Brudd på personvern og taushetsplikt kan få store konsekvenser for den enkelte person og økonomiske og omdømmemessige konsekvenser for kommunen.

Dersom eleven ikke får tilstrekkelig utbytte av ordinær opplæring, kan det fattes vedtak om spesialundervisning. Saksbehandlingen skal ha fokus på barnets beste, samtidig som

minimumskravene etter forvaltningsloven skal følges. Dersom det blir fattet enkeltvedtak, har skoler og barnehager plikt til å yte tjenester i samsvar med vedtaket.

Minimumskravene til enkeltvedtak i forvaltningsloven er ikke tilstrekkelig for å ivareta saksbehandling med fokus på barnets beste. Konsekvensen kan være mangelfullt beslutningsgrunnlag som fører til feil beslutning og feil tiltak. Manglende oppfølging kan gi konsekvenser for det enkelt barn sin videre utvikling og muligheter videre i livet. Kommunen kan også bli stilt til ansvar for ikke å ha gitt tilstrekkelig opplæring.

Ivaretagelse av flyktninger

De siste årene har kommunen tatt imot et økende antall flyktninger. Kvalifisering av flyktninger til jobb og utdanning er viktig for blant annet å unngå utenforskap. For å lykkes på området kreves det at det blir arbeidet tverrfaglig og på tvers i og utenfor kommuneorganisasjonen. Blant annet er frivillighetens rolle viktig.

Integreringsloven skiller mellom grupperinger av flyktninger, og det er egne regler og krav for ukrainske flyktninger. Dette kompliserer arbeidet for de som skal ivareta arbeidet med introduksjon og opplæring. Det er ekstra press på tjenester innen helse og velferd på grunn av mottak av høyt antall ukrainske flyktninger i 2022 og senere. Utleiemarkedet blir tømt for boliger og prisene i privatmarkedet øker. Det er et spørsmål om integreringstilskuddet er tilstrekkelig og om det blir brukt på rett måte for å ivareta flyktningene.

5 VELFERD, HELSE OG OMSORG

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Demens- og eldreomsorg	Bruk av tvang
Helseplattformen	

Demens- og eldreomsorg

Antallet eldre øker framover, og mange av disse kan bli rammet av demenssykdom. Kommunene er i ulik grad forberedt på dette. Det krever blant annet tilrettelegging med ulike boformer, dagaktivitetstilbud, og spesialkompetanse hos ansatte. Det er sannsynlig at kvaliteten i demensomsorgen både innen hjemmetjeneste og institusjon blir utfordret. Utfordringene er knyttet til å ivareta ulike behov, grader og typer av demenssykdom samt bruk av tvang. Konsekvensen er at brukerne ikke får tilstrekkelige tjenester som er tilpasset deres livssituasjon og for kommunen kan konsekvensen være at ressursene brukes lite effektivt.

Kommunebarometeret viser at i Selbu hadde 84,21 prosent av dem som bodde på sykehjem et omfattende bistandsbehov i 2023. Dette er høyere enn for mange kommuner i landet, og kan tyde på at kommunen i større grad har satset på hjemmebasert omsorg for dem som kan motta dette. Det er anslått nasjonalt at fire av fem over 80 år på sykehjem har en grad av demens. I Selbu i 2023 var 38,71 prosent av plassene på sykehjem skjermede og tilpasset demente. Dette er lavere enn i de fleste andre kommuner i landet.

Demenskartet fra kompetansetjenesten Aldring og helse⁴ viser at demensutfordringen er, og vil bli, større i Selbu sammenlignet med landet ellers. Selbu kommune har inngått samarbeidsavtaler med Nasjonalforeningen for folkehelsen om demensvennlig samfunn og aktivitetsvenn for demente. Avtalene skal være fulgt opp med kurs for bedrifter, aktivitetsvenner og pårørende, sist våren 2023. Statsforvalterens kartlegging av tilbud til personer med demenssykdom i 2024 viser at Selbu kommune har potensiale til å forbedre innsatsen innenfor dette området.

---

⁴ <https://demenskartet.no/#5032>

Helseplattformen

Helseplattformen AS er under innføring i flere kommuner, herunder Selbu kommune. Helseplattformen er en felles elektronisk pasientjournal og pasientadministrativt system for hele helsetjenesten i Midt-Norge.

Kommunen har et eget ansvar for å sikre at løsningen de har anskaffet ivaretar personvernet, at den fungerer godt nok for helsepersonellet og andre brukere, og at løsningen ikke gir uønskede konsekvenser for tjenestemottakere og pasienter.

Innføringen av Helseplattformen viser at en del kommuner har hatt problemer, og har vært mer krevende enn forventet. Informasjonsflyt mellom helseforbundet og kommunene har vært utfordrende etter innføring av Helseplattformen. Blant annet er det kjent at det har vært svikt i tjenester, pasientbehandling og håndtering av personvern. Svikt i legemiddelhåndtering og meldingsutveksling kan ha store konsekvenser for pasientene.

Bruk av tvang

Tvang er å gjennomføre et tiltak eller handling mot noen uten at de ønsker eller samtykker til det. Utgangspunktet er at all helsehjelp skal være frivillig. Alle mennesker har rett til frihet, selvbestemmelse og integritet. Disse rettighetene er forankret i internasjonale og nasjonale menneskerettigheter. Tilsynsrapporter fra flere kommuner har avdekket mangelfull lovanvendelse, noe som er alvorlig både for pasienter og helsepersonell. Det er en sannsynlighet for at dette også kan gjelde Selbu kommune. Tvang forekommer relativt hyppig innenfor helsetjenestene, og kommunen skal fatte vedtak ved bruk av tvang. Tvang uten vedtak blir ofte begrunnet i pasientens, medpasienters eller ansattes beste. En konsekvens av manglende vedtak er at vurderingen bak bruk av tvang ikke blir dokumentert og i verste fall ikke blir gjort. Dette kan videre gi grobunn for en praksis med økende bruk av tvang. Eksempel på situasjoner der tvang blir brukt:

6 TEKNISK

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Klima og miljø	Planarbeid
Vedlikeholdsetterslep	Brann og redning
	Næring, skog- og landbruk

Klima og miljø

Klima og miljø gir kommunen ulike utfordringer innenfor teknisk sektor, eksempelvis utfordringer som følge av ekstremvær. Det kan være ulik vektning av klima- og miljøhensyn, samt potensiale for motstrid mellom ulike hensyn som klima- og miljø, samiske rettigheter, jordvern og behovet for samfunnsutvikling. Klima- og miljøplanleggingen har innvirkning på annet planverk og har betydning for sektorovergrepene forvaltning, blant annet i arealplanlegging, beredskap knyttet til infrastruktur, vann- og avløpsforvaltning og drift og vedlikehold av kommunal eiendom. Selbu kommune har naturressurser som det kan være kommersiell interesse for å utnytte. I sum kreves det god kompetanse å håndtere forvaltningen av disse utfordringene. Kommunen kan bli stilt til ansvar dersom klima- og miljøhensyn ikke blir hensyntatt blant annet i arealplanlegging og byggesaksbehandling.

Vedlikeholdsetterslep

Kommuner mangler ofte gode systemer for vedlikehold når det kommer til vann og avløp, eiendomsforvaltning og samferdsel. Vedlikeholdsetterslepet på disse områdene er i dag omfattende, og har konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet. Alle innbyggere i kommunen skal motta trygt og godt vann, noe som stiller krav til distribusjonsnett, kontroll av vannkilder/høydebasseng og behovet for en reservevannkilde. Svikter tilførselen av trygt vann kan det få konsekvenser for liv og helse. Hovedutfordringene for avløp er relatert til ledningsnett, rensing og overvannsproblematikk. Konsekvensene av svikt i avløpssystemet er forurensning. Kommunebarometeret viser at en liten andel vannledningsnett i Selbu er fornyet de siste årene, og at en relativt liten andel innbyggere er tilknyttet anlegg som overholder renskrav. I tillegg er gebyrene for vann, avløp, renovasjon og feiing relativt høye.

Planarbeid

Planprosessene driver de kommunale tjenestene fremover, og oppstiller rammene for kommunens samfunns-, areal- og næringsutvikling. Planarbeidet utfordrer dynamikken mellom regelverket, statlige føringer og forholdet til det lokale handlingsrommet. Målsettinger i planverket er ofte lite konkrete, målbare og tidsbestemte, noe som gjør det vanskelig å

evaluere måloppnåelsen i etterkant. Ivaretagelse av bærekraftsmål i planarbeidet står sentralt og fordrer god tverrsektoriell samhandling.

Manglende oppdatering av planverket, eksempelvis planstrategi, samfunnsplan og arealplan får konsekvenser for tiltakshavere og saksbehandlingen i kommunen. Eldre og utdaterte areal- og reguleringsplaner fører til et økt antall dispensasjonssøknader, noe som i sin tur øker den kommunale ressursbruken og fører til lengre saksbehandlingstider. Administrasjonen og politisk nivå kan vekte hensyn ulikt i spørsmålet om dispensasjoner, noe som kan både kan føre til at tilnærmet like saker får ulike utfall og at beslutningen skaper presedens for nye saker.

Selbu kommune er i gang med å revidere kommuneplanens arealdel. Det er usikkert når denne planen blir ferdigstilt. Kommuneplanens samfunnsdel ble sist revidert i 2018.

Brann og redning

Brann og redning har ansvar for å ivareta både forebyggende og akutte oppgaver. Dette er oppgaver som krever tilstrekkelig internkontroll, rutiner for forebyggende arbeid (feiing og branntilsyn), HMS og kompetanseheving. For eksempel kreves oppdatert kunnskap innen slukking av elektriske fremkomstmidler som elbiler og el-ferjer. Konsekvenser av svikt innenfor brann og redning kan være store, som at liv og verdier ikke blir tilstrekkelig sikret. Brann og redning har ansvar for å ivareta både forebyggende og akutte oppgaver.

Selbu kommune har mange fritidsboliger. Det er knyttet usikkerhet til konsekvensene av en rettskraftig dom fra Møre og Romsdal tingrett om lovligheten av å fastsette sjablongmessig feieavgift for hytter.

Næring, skogbruk og landbruk

Kommunen har etter loven ansvar som regulerer næringsvirksomhet, herunder jordbruk og skogbruk. Dette er viktige næringer i Selbu kommune. Selbu er i tillegg en del av det sørsamiske reinbeiteområdet. Konsultasjonsplikten er forankret i sameloven. Konsultasjonsplikten er en plikt som pålegger staten, fylkeskommuner og kommuner å konsultere Sametinget og andre samiske interesser som angår dem. Risikovurderingen på dette området bygger på at det er krevende å gjennomføre i praksis.

Interessekonflikter mellom jordvern, nedbygging av natur, samiske rettigheter og utbygging er sannsynlig. Slike interessekonflikter må kommunen håndtere. Kommunen har ansvar for saksbehandling på ulike områder og det kan skje saksbehandlingsfeil eller manglende oppfølging av saker, eksempelvis innenfor konsesjonsbehandling.

7 EIERSTYRING

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
	Generell eierskapskontroll og eierskapsmelding
	Sentrale tjenester levert av eide selskaper
	Selbu energiverk AS
	Interkommunalt arkiv Trøndelag IKS
	Midt-Norge 110-sentral IKS

Selbu kommune har eierinteresser i følgende selskaper (kommunale oppgavefelleskap, f.eks. gjennom samarbeidet i Værnes-regionen, er ikke tatt med her):

Interkommunale selskap:

- Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS, 2,08 %
- Midt-Norge 110-sentral IKS, 0,86 %
- Nord-Trøndelag Krisesenter IKS, 2,9 %
- Innherred Renovasjon IKS, 4,4 %
- KONSEK Trøndelag IKS, 1,0 %

Aksjeselskap:

- Selbu energiverk AS, 100 %
- Selbu Vekst AS, 100 %
- Selbu-Trykk AS, 100 %
- SIFA AS, 50,353 %
- Årsøya Fritidspark AS, 38,66 %
- Havernesset Eiendom AS, 4 %
- Trønderenergi AS, 1,423 % (konsern)

Revisor vurderer ikke risiko knyttet til eierstyring eller forvaltningsrevisjon av Revisjon Midt-Norge SA eller KONSEK Trøndelag IKS. Dette på grunn av habilitetsutfordringer.

Generell eierskapskontroll og eierskapsmelding

Kommuneloven § 26-1 sier at kommunen minst en gang i valgperioden skal utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret. Bestemmelsen stiller også krav til eierskapsmeldingens innhold. Selbu kommune har retningslinjer for eierskap, et særskilt eierskapsutvalg og utarbeider separate eierskapsmeldinger for aksjeselskapene kommunen har eierandeler i. Dette er en annen struktur enn hva revisor kjenner fra andre kommuner.

Revisor kan ikke se at det foreligger noen samlet oversikt over kommunens eierinteresser i alle AS og IKS.

Sentrale tjenester levert av eide selskaper

Kommunen har satt bort sentrale tjenester til eide selskaper, eksempelvis renovasjon og brann. Det er risiko knyttet til organisering og styring av de kommunale tjenestene. Flere kommuner velger å delta i interkommunale samarbeid for å nyttiggjøre seg stordriftsfordeler, dette utfordrer igjen kommunen på god eierstyring.

Selbu energiverk AS

Selbu energiverk AS er heleid av Selbu kommune, og forvalter store ressurser på vegne av Selbu-samfunnet. Kommunen forventer et årlig utbytte, som varierer fra år til år. Selbu Energi Eiendom AS ble etablert som et datterselskap i 2020. Selskapets betydning for kommunen, samt endringer i selskapsstrukturen, tilsier etter revisors vurdering at det kan være relevant å gjennomføre en eierskapskontroll i perioden.

Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS

Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS ble etablert i år 2000 da institusjonen ble et interkommunalt selskap. Det ble opprettet med hjemmel i lov om interkommunale selskaper av 29. januar 1999. Selskapet skal følge opp arkivlovens intensjoner og bestemmelser og fungere som et arkivdepot for eieren med papirbaserte og elektroniske arkiv. Det er behov for nytt administrasjonsbygg. En gjennomgang av om oppgavene utføres i samsvar med krav kan være sentralt her, også eierstyring av selskapet. Eierstyring og forvaltningsrevisjon kan være aktuelt i et samarbeid med eierkommunene. Det er en viktig tjeneste, som ikke er revidert tidligere.

Midt-Norge 110-sentral IKS

Midt-Norge 110-sentral er betydelig utvidet i 2023. Selskapet leverer en viktig tjeneste til eierkommunene og det kan være relevant å følge opp eierskapet i selskapet gjennom en eierskapskontroll i selskapet når den nye organiseringen har fungert en periode. Midt-Norge